

POVZETEK 1. IZOBRAŽEVANJA

Kako uspešno pristopiti k zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu?

1. Področje varnosti in zdravja na delovnem mestu ureja **Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)** ter podzakonski predpisi.
2. Inšpektorat Republike Slovenije za delo največ kršitev na področju varnosti in zdravja pri delu beleži na področju ocenjevanja tveganj in izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja.
3. **Ocena tveganja** je pisni dokument, v katerem so ocenjena vsa tveganja, ki so jim delavci izpostavljeni ali bi jim lahko bili izpostavljeni pri delu. Delodajalec mora oceno tveganja redno ažurirati in z njo seznaniti vse delavce.
4. Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu priporoča **5-stopenjski postopek ocenjevanja tveganja**, ki zajema naslednje faze: 1) prepoznavanje nevarnosti in ogroženih oseb, 2) ocenjevanje in prednostno razvrščanje tveganj, 3) odločitev o preventivnem ukrepanju, 4) ukrepanje, 5) spremljanje in posodabljanje.
5. Strokovne naloge v zvezi z zagotavljanjem varnosti pri delu lahko opravljajo strokovni delavci za varnost pri delu, zunanje strokovne službe ali delodajalec sam, če je opravil splošni del strokovnega izpita iz varnosti in zdravja pri delu.
6. Temelj zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu je visoka stopnja **varnostne kulture** v delovni organizaciji, katere ključni elementi so predanost vodstva, vodenje z vzgledom, dobra komunikacija med vsemi zaposlenimi in aktivno sodelovanje zaposlenih.
7. V skladu z ZVZD-1 je delodajalec dolžan načrtovati in izvajati **promocijo zdravja na delovnem mestu**, to so sistematični ukrepi in aktivnosti, s katerimi ohranjamo in krepimo zdravje in dobro počutje zaposlenih.
8. Raziskave ugotavljajo, da smo v Sloveniji v primerjavi s povprečjem držav v Evropski uniji krepko pod povprečjem v vrsti pomembnih kazalnikov zdravja in počutja zaposlenih.
9. Raziskave prav tako ugotavljajo, da je v velikih delovnih organizacijah raven varnosti in zdravja pri delu visoka, razmere v majhnih delovnih organizacijah pa so pogosto zaskrbljujoče in neurejene.
10. Staranje prebivalstva, globalizacija, digitalizacija vplivajo na **pojavnost novih tveganj** na področju varnosti in zdravja pri delu, med katerimi so trenutno najbolj v ospredju nove tehnologije, demografske spremembe, kostno-mišična obolenja in psihosocialni dejavniki tveganja.